

ಶೌಚಾಲಯ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮನವೊಲಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಸಿತು. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಅಧ್ಯಾಸನಗಳ ನಡುವೆ ಕವಾತೆ ಪೈರನ್ ಗ್ರಾಮ, ಸಮಾಜಘಾತುಕರ ಮತ್ತು ಕಳ್ಳರ ನೆಲೆ ಎಂದೇ ಕುಖ್ಯಾತಿ ಪಡೆದಿತ್ತು. ಕೊಲೆ, ಸುಲಿಗೆ, ಕಳ್ಳತನಗಳು ಹಗಲಿನಲ್ಲೇ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದವು. 2001ರಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಗ್ರಾಮಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯೊಬ್ಬಳು ದೈರ್ಯವಾಗಿ ಎದ್ದು ನಿಂತು, 'ಈ ಹಳ್ಳಿಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು ಮತ್ತು ಅವರ ಅನುಯಾಯಿಗಳೇ ದುರಭ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಕೆಟ್ಟ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ, ಇಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆಯುವ ಮಕ್ಕಳ ಭವಿಷ್ಯ ಏನಾದೀತು?' ಎಂದು ನೇರವಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ್ದಳು. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಗ್ರಾಮದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥ ಮತ್ತು ಪಾಳೇಗಾರಿಕೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ ಭೀಮರಾವ್ ಮಾನೆಯನ್ನೇ ಕುರಿತಾಗಿತ್ತು. ಸಭೆಗೆ ಹಾಜರಾಗದ ಮಾನೆಗೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಆತನ ಗೆಳೆಯರೇ ತಿಳಿಸಿದರು. ಅದೇನಾಯಿತೋ, ಅದುವರೆಗೆ ಅಟ್ಟಹಾಸದಿಂದ ಮೆರೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಭೀಮರಾವ್ ನಂಬಲಾರದಷ್ಟು ಬದಲಾಗಿ ಹೋದ. ಎರಡು

ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ದೊರೆತಿತ್ತು.

ಸಿನಿಮೀಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾದ ಮಾನೆ ಹಳ್ಳಿಯ ಅಭ್ಯುದಯಕ್ಕೆ ಟೊಂಕ ಕಟ್ಟಿ ನಿಂತೇಬಿಟ್ಟ. ಅಂದಿನಿಂದ ಕವಾತೆ ಪೈರನ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರೀ ಒಳ್ಳೆಯ ಸುದ್ದಿಗಳೇ. ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲೇ ಪ್ರಥಮ ಎನ್ನಬಹುದಾದ, ಕೇವಲ ಮಹಿಳಾ ಸದಸ್ಯರೇ ಇರುವ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿ ಇರುವುದು ಅಲ್ಲಿಯೇ. ಪಂಚಾಯಿತಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾದಾಗಿನಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಎಷ್ಟೇ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆದರೂ ಒಂದೇ ಒಂದು ಮತ ಚಲಾವಣೆಯಾಗಿಲ್ಲ! ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರೂ ಅದಿರೋಧವಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಯಾಗುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಸಾಂಗ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಿರಜ್ ಘಟಕದಲ್ಲಿರುವ ಕವಾತೆ ಪಂಚಾಯಿತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಮಟ್ಟದ ಕುಸ್ತಿಪಟುಗಳ ದಂಡೇ ಇದೆ! ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಯವರು ನಡೆಸುವ ಗ್ರಾಮಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ, ಚರ್ಚಿಸಿ, ನಿರ್ಧಾರ

ಮಾಡಿ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಅನೇಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಪಂಚಾಯಿತಿ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡ ಮಾಡುವ 'ಸಂತ ಗಡಗೆ ಬಾಬಾ ಗ್ರಾಮೀಣ ಶೌಚಾಲಯ ಅಭಿಯಾನ ಯೋಜನೆ'ಯಲ್ಲಿ 25 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಹುಮಾನವನ್ನೂ ಪಡೆದಿತ್ತು.

ಈಗ ಕವಾತೆ ಪಂಚಾಯಿತಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಮನೆಯವರೂ ಶೌಚಾಲಯವನ್ನೇ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸುಂದರವಾದ ರಸ್ತೆಗಳಿವೆ. ಇಡೀ ದೇಶಕ್ಕೆ ಮಾದರಿ ಎನ್ನುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರುವ ಧ್ಯಾನಚಂದ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ವಿಜೇತ ಮರೋರಿ ಮಾನೆ ಮತ್ತು ಭೀಮರಾವ್ ಮಾನೆ ಇಬ್ಬರೂ ಇಡೀ ಹಳ್ಳಿಯ ಚಹರೆಯನ್ನೇ ಬದಲಾಯಿಸಿದ್ದಾರೆ.

### ಆತ್ಮಗೌರವದ ತಿರುವಿದಂತಯ್

ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಕಾಂಚೀಪುರಂ ಜಿಲ್ಲೆಯ ತಿರುಪೋರೂರ್‌ನ ತಿರುವಿದಂತಯ್ ಪಂಚಾಯಿತಿ ತನ್ನ ಸ್ಯಾಟಿಟರಿ ನ್ಯಾಪ್‌ಕೆನ್ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಇಡೀ



ಶಿರಸಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಮುಂಡಿಗೇರೆ ಪಕ್ಷಿಧಾಮದಲ್ಲಿ ಬೆಳ್ಳಕ್ಕಿಗಳ ಹಿಂಡು...

ಚಿತ್ರ: ರತ್ನಾಕರ ಹೆಗಡೆ ಬಾಡಲಕೊಪ್ಪ

ಕರ್ನಾಟಕದ ಶಿರಸಿ ಪಟ್ಟಣದಿಂದ ಕೇವಲ 10 ಕಿ.ಮೀ. ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಮುಂಡಿಗೇರೆ ಚಮತ್ಕಾರ ಮಾಡಿದೆ. ಸೋಂದಾ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಈ ಕೆರೆಯನ್ನು ಪಕ್ಷಿಧಾಮವನ್ನಾಗಿಸುವಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಸಭೆ, ಪಂಚಾಯ್ತಿ ಮತ್ತು ಸೋಂದಾ ಮಠದ ಪಾತ್ರ ದೊಡ್ಡದಾಗಿದೆ.

ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಪಂಚಾಯಿತಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಜಗಳಮನೆ, ಆನೆಗುಂಡಿ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಆನೆಗುಂಡಿ ಕೆರೆಗಳು ಹೂಳು ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲದಂತಾಗಿದ್ದವು. ಸರ್ಕಾರದ 9 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಅನುದಾನದ ಜೊತೆಗೆ ತಾವೂ ಶ್ರಮದಾನ ಮಾಡಿ 50 ಸಾವಿರ ಘನ ಅಡಿಯಷ್ಟು ಹೂಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾದ ಗ್ರಾಮದ ಜನ, ಹತ್ತು ಎಕರೆ ವಿಶಾಲ ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ನೀರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿದರು. ಅಷ್ಟಕ್ಕೇ ಸುಮ್ಮನಾಗದ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು

### ಪಕ್ಷಿಧಾಮಕ್ಕೆ ಜನ್ಮನೀಡಿದ ಪಂಚಾಯಿತಿ

ಗ್ರಾಮ ಅರಣ್ಯ ಸಮಿತಿಯ ಅನುದಾನದಲ್ಲಿ ಆನೆಗುಂಡಿ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಆನೆಗುಂಡಿಯ ಮತ್ತೆ ರೆಡು ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಪುನಶ್ಚೇತನಗೊಳಿಸಿದರು.

ಗ್ರಾಮಸಭೆಯ ನಿರ್ಣಯ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ, ಗ್ರಾಮ ಅರಣ್ಯ ಸಮಿತಿಯ ಸಮರ್ಥ ಸಮನ್ವಯದಿಂದ ನಾಲ್ಕೂ ಕಾಲು ಎಕರೆಯ ಮುಂಡಿಗೇ ಕೆರೆ ಈಗ ಬೆಳ್ಳಕ್ಕಿಗಳ ಬೃಹತ್ ಆಶ್ರಯ ತಾಣವಾಗಿದೆ. ಮುಂಗಾರು ಮುಗಿಯುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಕಲರವ ಕೇಳತೊಡಗುತ್ತದೆ.

ಪಕ್ಷಿಧಾಮವನ್ನು ವನ್ಯಜೀವಿ ಕಾಯ್ದೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ವನ್ಯಜೀವಿ ಸಂರಕ್ಷಿತ ಪ್ರದೇಶ ಎಂದು ಘೋಷಿಸಲು ಜನವರಿಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ರಾಜ್ಯ ವನ್ಯಜೀವಿ ಮಂಡಳಿ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯ ಜೀವವೈವಿಧ್ಯ ಮಂಡಳಿಯ ಈ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿತ್ತು. ಪಕ್ಷಿಧಾಮದ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಮತ್ತು ಸೋಂದಾ ಸ್ವರ್ಣವಲ್ಲಿ ಮಠ ಎರಡೂ ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿವೆ.